

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/78/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112203236
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1112203236.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci navrhovateľky: E. C., H.: XX.XX.XXXX, R. C.: FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom: Radlinského 2, Bratislava proti odporkyni: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom: Imricha Karvaša 1, Bratislava, o náhradu škody vo výške 9.573,88 eura s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k.: 15C/21/2012-203 zo dňa 04.12.2014 a na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu, č.k.: 15C/21/2012- 232 zo dňa 15.01.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, č.k.: 15C/21/2012-203 zo dňa 04.12.2014 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, č.k.: 15C/21/2012-232 zo dňa 15.01.2015 **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni **s a n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zamietol. Ďalším výrokom súd prvého stupňa napadol návrh vo veci samej. Odporkyni nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok po právnej stránke odôvodnil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a § 1, § 3 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a § 127 ods. 2 a § 128 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a vecne tým, že navrhovateľka sa návrhom na začatie konania v zmysle jeho neskorších doplnení domáhala, aby súd zaviazal odporkyňu na náhradu škody vo výške 9.573,88 eura s príslušenstvom, titulom nesprávneho úradného postupu Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) pri výkone dohľadu nad PODIELOVÝM DRUŽSTVOM SLOVENSKEJ INVESTÍCIE dôvodiac, že ako členka PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE (ďalej len „Družstvo“) vložila peňažné prostriedky do Družstva za účelom ich zhodnotenia, nakoľko Družstvo zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách (ďalej len „ZoCP“). Družstvo tak robilo na základe verejnej ponuky v rámci Prospektu investície, ktorý schválil Úrad pre finančný trh rozhodnutím UFT -002/2002/SPI z 21.03.2002, právoplatným dňa 28.03.2002. Nadobúdanie majetkových hodnôt z peňažných prostriedkov zhromaždených na základe verejnej ponuky Družstva a ich spravovanie v rámci Prospektu investície upravovala zmluva, uzatvorená medzi Družstvom a CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej len „Obchodník s CP“), a to Zmluva o správe portfólia cenných papierov, uzavretá podľa

zákona o cenných papieroch, o správe aktív podľa Obchodného zákonníka, ktorá bola menená a doplňovaná. Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených navrhovateľkou do Družstva mala byť v súlade s Prospektom investície a podľa zmluvy vo výške 8% p.a. Družstvo na zhodnocovanie peňažných prostriedkov používalo výhradne spoločnosť CAPITAL INVEST, o.c.p. Obchodník s CP vykonával činnosť obchodníka s CP podľa zákona o cenných papieroch č. 566/2001 Z.z., na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb NBS do 01.03.2011, kedy NBS bolo odobraté povolenie na poskytovanie investičných služieb. Nad činnosťou Družstva a Obchodníka s CP mala právomoc vykonávať dohľad NBS v súlade so zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, zákonom č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách ako aj zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom. Navrhovateľka vložila peňažné prostriedky do Družstva nakoľko sa spoliehala, že Družstvo a aj Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS tak, že bude zabezpečené ich riadne fungovanie a tým budú nielen ochránené jej peňažné prostriedky, ale budú aj zhodnotené v garantovanej výške. Od Družstva sa dozvedela, že Obchodník s CP s Družstvom k 30.04.2010 skončil spoluprácu, že Družstvu neodovzdal žiadne portfólio cenných papierov ani zverené peňažné prostriedky; z ktorého dôvodu Družstvo nemá prostriedky na výplatu navrhovateľkou zverených finančných prostriedkov, vrátane ich zhodnotenia. V dôsledku uvedeného konania Obchodníka s CP v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo tak vznikla navrhovateľke škoda, predstavujúca sumu, o ktorú sa zmenšil jej majetok, pretože Družstvo navrhovateľke nevyplatilo finančné prostriedky zhodnotené o dohodnutý zisk. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že odporkyňa v dôsledku nesprávneho úradného postupu NBS, porušením zákonných ustanovení týkajúcich sa dohľadu, zodpovedá za škodu spôsobenú navrhovateľke, čím jej vznikla škoda v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad činnosťou Obchodníka s CP, ktorý vykonával pre Družstvo činnosť podľa Zmluvy, keď po zistení závažných a podstatných nedostatkov v činnosti Obchodníka s CP NBS neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu zistených nedostatkov, ani na ich zamedzenie do budúcnosti, pričom musela vedieť, že nedostatky v činnosti Obchodníka s CP zasahujú do práv a právom chránených záujmov Družstva vo vzťahu k jeho záväzkom voči členom, ktorí mu zverili prostriedky na ich zhodnotenie. Nesprávny úradný postup NBS mal ďalej spočívať v tom, že vo vzťahu k Družstvu NBS nevykonala potrebné opatrenia na zabránenie vzniku škody (na majetku tvorenom z vložených prostriedkov členov), zverený Obchodníkovi s CP. NBS najmä neupozornila včas Družstvo na možnosť rizika vyplývajúceho z jeho spolupráce s Obchodníkom s CP, zbytočnými prietahmi, resp. svojou nečinnosťou spôsobila, že neprijala v konaní voči Družstvu a Obchodníkovi s CP vhodné opatrenia, ktorými by zabezpečila, že Družstvo a Obchodník s CP by nemohol so svojím majetkom nakladať inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky navrhovateľky, čím obchodník s CP mohol pokračovať v protiprávnom konaní na ujmu Družstva a tretích osôb vrátane navrhovateľky až do 01.03.2011, kedy NBS odobrila Obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb.

Odporkyňa vo svojich vyjadreniach uviedla, že navrhovateľka si mala svoju pohľadávku uplatniť v konkurznom konaní, nakoľko na Družstvo bol uznesením Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 3 K 95/2010 z 11.04.2011 vyhlásený konkurz, ktoré bolo dňa 18.04.2011 zverejnené v Obchodnom vestníku v časti 75B, č. 75/2011, zn. K000394. V ďalšom uviedla, že Družstvo a jeho dcérske spoločnosti - Euro Družstvo slovenské investície, Dolárové družstvo slovenské investície a Sporiteľné družstvo stred BB " v konkurze" - vystupujúce pod spoločným logom " Slovenské investície" - sú podnikateľské subjekty, ktoré vznikli a vykonávali činnosť podľa Obchodného zákonníka. Za celkovú činnosť Družstva zodpovedá a v mene Družstva koná predstavenstvo ako štatutárny orgán družstva, ktorý riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva, pokiaľ nie sú zákonom, stanovami alebo rozhodnutím členskej schôdzy vyhradené inému orgánu družstva. Navrhovateľka ako investor musela vedieť, že s takouto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov podľa § 129 ods. 1 písm. b/ zákona č. 566/2001 Z.z. ZoCP. Spoliehanie sa na to, že Družstvo aj Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS mala za účelové, založené na neznalosti právnych predpisov. Ďalej uviedla, že Úrad pre finančný trh (ktorého kompetencie pri výkone dohľadu prešli od 01.01.2006 na NBS) schválil pre Družstvo dňa 21.03.2002 - Prospekt investície podľa § 127 ods. 2 ZoCP (právoplatný dňa 28.03.2002), na základe ktorého bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky majetkových hodnôt 10 rokov. Pri schvaľovaní prospektu orgán dohľadu postupuje podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP a posudzuje najmä jeho úplnosť (teda či obsahuje všetky údaje podľa § 128 ods. 1 ZoCP), vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedá štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorého vyhlásenie o tom, že skutočnosti uvedené v Prospekte investície sú úplné a pravdivé a podpis, musí Prospekt investície obsahovať (§128 ods. 1

písm. h/ ZoCP). Zákonnej úprave podľa odporuky odporuje aj zavádzajúce tvrdenie navrhovateľky, že schválený Prospekt investície obsahoval aj samotnú Zmluvu o správe portfólia. Prospekt investície má podľa zákona obsahovať a obsahuje iba zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyt výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje, čo je povinná náležitosť prospektu podľa § 128 ods. 1 písm. a/ bodu 10 ZoCP. ZoCP však nepožadoval, aby pri schvaľovaní prospektu boli predložené samotné zmluvy (požadoval len ich zoznam); schválený Prospekt investície tieto zmluvy nikdy neobsahoval. Schválenie Prospektu v žiadnom prípade neznamenalo schválenie Zmluvy. Schválením Prospektu investície nevznikol medzi Družstvom a Obchodníkom s CP zmluvný vzťah. Prípadné nedodržanie povinností zo zmluvy medzi Družstvom a Obchodníkom s CP zo strany Obchodníka s CP tak by bolo porušením ich zmluvného vzťahu, nie porušením Prospektu investície.

Odporkyňa ďalej uviedla, že NBS vykonávala dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt len v zákonom vymedzenom rozsahu, a to dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt ustanovených v ZoCP; kontrolovala zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2 ZoCP a § 127 ZoCP), aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením NBS na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 ZoCP. Až s účinnosťou od 01.06.2010 bola NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený Prospekt investície. NBS teda nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencie.

Z polročných správ Družstva predkladaných Družstvom NBS nevyplývali informácie o zhoršení finančnej situácii Družstva, ktorá by ohrozila vyplácanie vyrovnávacích podielov či podielov na zisku jeho členom. Družstvo od začiatku obchodnej spolupráce s Obchodníkom s CP, nemalo žiadne výhrady k činnosti Obchodníka s CP a nikdy NBS neoznámilo, že Obchodník s CP neoprávnené vyúčtováva odmenu alebo si inak neplní povinnosti vyplývajúce zo zmluvy uzatvorenej s Družstvom. Družstvo nepodalo súdnu žalobu, že Obchodník s CP nekoná v súlade s uzatvorenou zmluvou, prípadne svojim konaním spôsobuje škodu Družstvu. Až po ôsmich rokoch vzájomnej spolupráce s Obchodníkom s CP, listom doručeným NBS dňa 15.04.2010 Družstvo žiadalo o preskúmanie postupu Obchodníka s CP a vykonanie dohľadu na mieste. NBS po oboznámení sa s informáciami uvedenými v podnete vykonala ihneď v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s CP dohľad na mieste, pri ktorom bolo zistené, že Obchodník s CP neposkytoval pre Družstvo investičnú službu riadenie portfólia v zmysle ZoCP. Vzhľadom na podozrenie z možného poškodenia klientov Obchodníka s CP vydala NBS rozhodnutie č. ODT-8305/2010 z 12.07.2010 o predbežnom opatrení, ktorým Obchodníkovi s CP uložila zdržať sa nakladania s majetkom klientov zvereným Obchodníkovi s CP bez predchádzajúceho písomného súhlasu NBS. Rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 z 21.12.2010 NBS odobrala Obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov uvedených v § 156 ods. 2 písm. a/ ZoCP. V rozhodnutí boli uvedené aj iné porušenia ZoCP. V konaní o rozklade proti uvedenému rozhodnutiu Banková rada Národnej banky Slovenska, napadnuté rozhodnutie potvrdila rozhodnutím č. GUV-274/2011, právoplatným dňa 04.03.2011.

Navrhovateľka na pojednávaní 04.12.2014 doručila návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ustanovenia § 109 ods.1 písm. c/ O. s. p. s poukazom na ustanovenie § 1 O. s. p., podľa ktorého vnútroštátny súd je povinný zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa zaujal názor, že rozhodnutie Súdného dvora Európskej únie o položených otázkach nie je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, nakoľko verejná ponuka majetkových hodnôt nie je regulovaná smernicou EÚ 2003/71/ES - smernicou o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES na znenie ktorej sa navrhovateľka odvolávala v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré je možné zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt začala v rámci EÚ regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 08.06.2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) číslo 1060/2009, (EÚ) číslo 1095/2010, návrh na začatie prejudiciálneho konania zamietol. Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zamietol tiež z dôvodu, že prvostupňový súd nie je súdom, proti ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva a preto mu táto povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie nevyplýva,

nakoľko táto povinnosť vyplýva po zhodnotení skutkových okolností len súdu, voči ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

Súd prvého stupňa mal z návrhu navrhovateľky zrejme, že navrhovateľka sa voči odporkyni domáha náhrady škody titulom zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Na základe vykonaného dokazovania mal ďalej za preukázané, že na základe schváleného prospektu investície Úradom pre finančný trh UTF -002/2002/ SPI zo dňa 21.03.2002, bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky 10 rokov. Zo Zmluvy o zriadení portfólia z 02.06.2008 mal preukázané založenie zmluvného vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s CP. Predmetná zmluva bola Obchodníkom s CP vypovedaná listom zo dňa 30.03.2010 s účinnosťou od 01.05.2010. Po tomto úkone Družstvo listom z 15.04.2010 požiadalo NB o preskúmanie postupu Obchodníka s CP. Na základe zisteného skutkového stavu do 01.06.2010 - NBS ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh v súlade ZoCP postupovali správne vo vzťahu k Družstvu, ktoré bolo NBS povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení. Z obsahu správ nevyplývali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii Družstva a ani po rokovaní so štatutárom Družstva či štatutármi dcérskych spoločností družstva. Obsah prerokovaných skutkových okolností o činnosti Družstva mal súd preukázaný zo zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí v činnosti družstiev z 24.08.2007. Družstvo dňa 10.10.2007 doručilo NBS list s tým, že zo strany družstiev nedošlo k porušeniu zákona a prospektov investícií schválených Úradom pre finančný trh z dôvodov v liste špecifikovaných. Družstvo sa vyjadrilo k systému fungovania družstiev vzhľadom na ich investičnú stratégiu, že vtedajší stav zodpovedal dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDINGU, a.s., jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami. Podľa názoru Družstva narušenie tohto systému by mohlo týmto spoločnostiam spôsobiť značné škody ako aj na druhej strane náklady, keďže finančné vzťahy medzi uvedenými spoločnosťami sú dlhodobými investičnými vzťahmi. Družstvu a jeho dcérskym spoločnostiam sa javilo ako problematické zabezpečiť do portfólia družstiev iné investičné nástroje, ktorých emitentami by boli spoločnosti v rámci finančnej skupiny CI HOLDING, a.s.. Družstvo zdôraznilo, že dlhodobé vysoké výnosy členov družstiev boli zabezpečené najmä dobrou investičnou stratégiou družstiev, pričom bola vyslovená obava, že jej zmenou by mohlo prísť k ich ohrozeniu, resp. narušeniu dôveryhodnosti družstiev, ak by nebolo naďalej zo strany ich členov možné, aby jednotlivé družstvá boli naďalej schopné plniť svoje záväzky. Za vyše päťročné obdobie pôsobenia družstiev na slovenskom finančnom trhu nebola evidovaná ani jedna sťažnosť zo strany členov družstiev a taktiež družstvám nebolo zrejme, že by NBS disponovala nejakou sťažnosťou voči jednotlivým družstvám.

Družstvo až listom doručeným NBS dňa 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu Obchodníka s CP potom, čo mu Obchodník CP vypovedal zmluvu o zriadení portfólia. Z obsahu listinných dôkazov, ako aj z obsahu výpovede splnomocneného zástupcu odporkyne mal prvostupňový súd preukázané, že NBS vykonala v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s CP dohľad na mieste. NBS v tomto období vyzvala Družstvo listom z 20.04.2010, aby predĺžilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby Družstvo mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže NBS zistila, že podstatná časť prospektu investície sa stala neaktuálna. Z obsahu listinných dôkazov mal súd preukázané, že Družstvo predložilo NBS dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatkov k prospektu investície. Týmto bolo začaté konanie, ktoré bolo podľa § 21 ods.1 písm. a/ zákona č.747/2004 Z. z. prerušené rozhodnutím OPK-5664/1-2/2010 z 10.05.2010 na čas, kedy Družstvo bolo povinné odstrániť nedostatky žiadosti a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd žiadosti nedostatky neodstránilo, v dôsledku čoho NBS rozhodnutím OPK -5664/1-5/2010 z 26.08.2010 konanie vo veci žiadosti o schválenie dodatkov k prospektu investície, zastavila. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady NBS číslo GUV-1744/2010 z 08.12.2010, právoplatné 16.12.2010. NBS súbežne začala voči Družstvu konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 ZoCP za porušenie ustanovenia § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením §128 ods.1 písm. b/, c/ a h/ ZoCP a §125c ods. 1 v spojení s § 127ods.4 ZoCP, rozhodnutím ODT -10890-4/2010 z 30.05.2011, právoplatné 18.07.2011. Týmto rozhodnutím NBS Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt, avšak nezakázala Družstvu vykonávať inú činnosť, keďže NBS takéto kompetencie voči Družstvu ako podnikateľskému subjektu nemala.

Súd prvého stupňa ďalej zaujal názor, že navrhovateľka nepreukázala, že by NBS vo vzťahu k Družstvu nesprávne úradne postupovala. V konaní bolo preukázané, že NBS až od účinnosti ZoCP od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt- Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. NBS nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a v rozpore s ustanoveniami zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, so ZoCP a zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným

trhom. Navrhovateľka nepreukázala už prvú z troch podmienok vzniku zodpovednosti za vznik škody a to nesprávny úradný postup NBS; z dôvodu hospodárnosti konania sa tak s ostatnými podmienkami vzniku zodpovednosti štátu nezaoberal. Zaujal názor, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11.04.2011, sp. zn. 3K 95/2010 mal súd preukázané, že na majetok Družstva ako úpadcu bol vyhlásený konkurz. Veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Vzhľadom na vznik nároku navrhovateľky voči Družstvu na vyplatenie vyrovnacieho podielu, navrhovateľka patrila medzi skupinu veriteľov Družstva oprávnených prihlásiť si svoju pohľadávku do konkurzu, čo navrhovateľka aj urobila. Pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty popretá a z toho dôvodu sa navrhovateľka domáha určenia jej oprávnenosti incidenčnou žalobou voči správcovi konkurznej podstaty. Konkurz vyhlásený na majetok Družstva, rovnako ako konanie o incidenčnej žalobe neboli v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa právoplatne ukončené. Súd zistil, že na totožnom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 19C 56/2011, v ktorom si Družstvo titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup odporkyne uplatňuje nárok na náhradu škody, ktoré rovnako nie je právoplatne skončené. Podľa ustálenej súdnej judikatúry, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cz 110/84 (publikovaného Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/87), platí, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. či zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom. Preto ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, či už podľa zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z.z., a tým ani predpoklad existencie škody. S poukazom na tieto skutočnosti súd vyhodnotil žalobu za predčasne podanú.

Súd návrh zamietol ako predčasne podaný aj z dôvodu, že navrhovateľka ako bývalá členka a veriteľka Družstva si svoje nároky na náhradu škody môže uplatniť v zmysle ustanovenia §243a ods.4 Obch. zákonníka za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa ustanovenia § 244 Obch. zákonníka. Obch. zákonník v § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 explicitne zakotvuje, že každý člen družstva je oprávnený v mene družstva podať žalobu o náhradu škody proti členovi predstavenstva z titulu jeho zodpovednosti voči družstvu za ním spôsobenú škodu, že každý veriteľ družstva môže vo svojom mene a na vlastný účet uplatniť nároky družstva na náhradu škody proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie, ak veriteľ družstva nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku družstva, a taktiež, že ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty družstva voči členom predstavenstva družstva, ktorí ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Existencia pohľadávky navrhovateľky na náhradu škody voči vyššie uvedeným subjektom tak vylučuje možnosť navrhovateľky domáhať sa náhrady škody voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľka totiž nepreukázala, že by sa bez svojej viny sa bezúspešne domáhala náhrady škody voči subjektom Družstva.

Odporkyňa v konaní preukázala, že NBS dohľad nad dohliadaným subjektom - Družstvom nezanedbala. Prvostupňový súd sa priklonil k názoru odporkyne, že Družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt) v súlade s ustanoveniami § 125 až 128 ZoCP. V súlade s uvedenými ustanoveniami Úrad pre finančný trh schválil Družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť (§ 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP), t.j. či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Odporkyňa tiež preukázala, že nebolo v právomoci NBS schvaľovať zmluvu o riadení, resp. portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv zabezpečujúcich odbyť výrobkov navrhovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje (podstatná náležitosť § 128 ods. 1 písm. a/ bodu 10 ZoCP). NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. NBS až od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície.

Záverom rozhodnutia súd prvého stupňa skonštatoval, že štát nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávnych vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútorne vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami družstva a Obch. zákonníkom. Ďalej poukázal na oprávnenia navrhovateľky ako členky Družstva, kedy členská schôdza je najvyšším

orgánom Družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti Družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obch. zákonníka a Stanov PDSI. Navrhovateľka nepreukázala, že počas členstva v Družstve realizovala svoje oprávnenia vyplývajúce jej z členstva tak, že by aktívne zasahovala do činnosti Družstva za účelom odvrátenia hroziacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov Družstva.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Nakoľko si v konaní úspešná odporkyňa náhradu trov konania neuplatnila, v konaní jej trovy nevznikli, náhradu trov konania odporkyňa nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie navrhovateľka, a to proti výroku rozsudku, ktorým súd prvého stupňa návrh navrhovateľky na náhradu škody zamietol. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrhu vyhovel alebo aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podané odvolanie odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p., a teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru navrhovateľky súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom porušil jej právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR s tým, že súd rozhodol predčasne, bez správnych skutkových zistení a právneho posúdenia veci. Navrhovateľka podané odvolanie dôvodila ďalej tým, že povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, ktorý platil v nezmenenom znení od 1.5.2007, bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach týkajúcich sa dohliadaných subjektov a ich činností a podľa § 135 ods. 1 cit. zákona. Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt ako aj Obchodník s CP patrili k subjektom povinne dohliadaným zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 ZoCP mala odporkyňa zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu a Obchodníkovi s CP, čo bol v prípade Družstva prospekt investícií, pričom NBS mala zisťovať aj informácie a podklady aj o iných rizikách ako rizikách vyplývajúcich z povolení na činnosť. V skutkovo a právne totožnom konaní, vedenom na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn.: 7C/206/2011 súd zistil, že NBS už v roku pri kontrole 2007 zistila, že Družstvo má z hľadiska rizikovosti nedostatočne rozložené portfólio, a teda že malo všetky peňažné prostriedky získané od navrhovateľov investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s Obchodníkom s CP a Družstvom. Z obsahu predmetného spisu mala zrejmé, že na stretnutí NBS v roku 2007 mal inšpektor odporkyne Ing. Fúr uviesť, že rozloženie portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré NBS má pri výkone dohľadu sledovať a ktorý sleduje. Následne sa NBS uspokojila s rozložením portfólia do 3 zmeniek, vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI Reality s.r.o. a GLOBAL production, a.s., v ktorých bol členom predstavenstva či konateľom Ing. Libor Červenka, predseda predstavenstva Obchodníka s CP. V sankčnom rozhodnutí z roku 2008 NBS konštatovala, že Obchodník s CP vo svojej činnosti aj pre Družstvo poskytoval investičnú službu, ktorú poskytovať nemohol, podstatne porušil povinnosti zo zmluvy o riadení portfólia, uzavretú s Družstvom a porušil povinnosti ohľadne rozloženia investičného rizika portfólia, ktoré spravoval. NBS napriek uvedenému nevyužila svoje kompetencie podľa ZCP či zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom, kedy mala predbežne alebo celkom Obchodníkovi s CP alebo Družstvu zakázať činnosť, zrušiť povolenie na činnosť Obchodníkovi s CP či udeliť peňažné sankcie členom predstavenstva Družstva alebo Obchodníka. Uvedeným konaním NBS umožnila ďalšiu činnosť Družstva aj Obchodníka s CP čo v roku 2010 vyústilo do nedostupnosti navrhovateľkou vložených prostriedkov do Družstva. NBS rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/1010 vydanom v rámci výkonu dohľadu nad Družstvom zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt, z dôvodu neaktuálnosti prospektu vzhľadom k tomu, že sa zmenili skutočnosti v ňom uvedené. Z nedostatkov prospektu Družstva uvedených v predmetom rozhodnutí je pritom nepochybné, že prospekt bol neaktuálny v základných a rozhodujúcich skutočnostiach. Z dôkazov predložených navrhovateľkou v konaní mala zrejmé, že údaje zahrnuté do prospektu boli neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, ktorá neaktuálnosť má siahať späť až k 31.12.2006, kedy dňa 27.08.2007 došlo v sídle NBS k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva, P. T. A. B. P. Z. S. za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v činnosti Družstva podľa § 2 ods. 8 z dôvodu nedodržiavania prospektu. Družstvo tak svojím konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 ZoCP od roku 31.12.2006; NBS však voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy mu vydaním vyššie uvedeného rozhodnutia zakázala činnosť. Vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti mala NBS potvrdiť, že voči Družstvu bola povinná

zakročiť 4 roky pred vydaním rozhodnutia. Z výsluchov Ing. T. A., L., B. M., P. Q. Q. navrhovateľka mala za zistené, že odporkyňa nielen vykonávala podrobný a pravidelný dohľad nad činnosťou Družstva a Obchodníka s CP, ale tento dohľad vykonávala dokonca nad finančnými ukazovateľmi a informáciami verejne zverejňovanými Družstvom, pričom pravidelne potvrdzovala správnosť a hodnovernosť zjavne chybných a nesprávnych finančných údajov vykazovaných Družstvom. Súd prvého stupňa ďalej vytkla nesprávne vyhodnotenie, resp. nevyhodnotenie dôkazov, a to správy správcu konkurznej podstaty PDSI o stave konkurzu a jeho výpoveď v konaní, sp. zn.: 7C/26/2011, z ktorých má jednoznačne vyplývať, že aktuálny stav konkurzu je taký, že objektívne vylučuje možnosť navrhovateľky ako veriteľky uspokojiť sa z konkurzu, sp. zn.: 3K/95/2010. Zaujala pritom názor, že samotné konkurzné konanie nevyklučuje možnosť veriteľov, ktorí prihlásili svoje pohľadávky v konkurze, podať žalobu o náhradu škody. Zo správy o stave konkurzu ako aj z výpovede správcu má pritom vyplývať skutočnosť, že škoda na strane navrhovateľky v čase rozhodovania súdu existovala. Zdôraznila, že podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, nakoľko zákon č. 514/2003 Z. z. nedefinuje takúto podmienku ako jednu z osobitných predpokladov takejto zodpovednosti. S poukazom na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 6MCdo/11/2010 ďalej namietala, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom či predložené účastníkmi konania v značnom rozsahu a počte neboli riadne vykonané v súlade s § 129 ods. 1 O. s. p., keď v zápisniciach nie je uvedené, že boli prečítané určité presne označené listiny alebo ich presne označené časti. Skutkové zistenia vyvedené z takto nesprávne vykonaných dôkazov preto nemohli byť pre prvostupňový súd podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Poukázala na to, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci vykonal rozsiahle dokazovanie a spoľahlivo zistil skutkový stav. Súd prvého stupňa mal k dispozícii 11 právoplatných rozhodnutí vydaných odporkyňou, ktorej úradný postup je zrejmý z uvedených rozhodnutí. Zdôraznila konštantnú judikatúru ÚS SR (IV.ÚS 115/03, III.ÚS 209/04), podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam či dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Podstatou práva na spravodlivé konanie pritom nie je právo na úspech v konaní, teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstávam navrhovateľky. Na námietku porušenia princípu právnej istoty uviedla, že verejnú moc možno uplatňovať iba v prípadoch a medziach ustanovených zákonom a to spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Mala za to, že postupovala v súlade s ústavou a platnými predpismi, pričom nebola nečinná. Až od účinnosti novelizovaného § 129 ods. 3 ZoCP, teda až od 1.6.2010 malo Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície, a teda až odvtedy bola NBS oprávnená dohliadať či Družstvo chválený prospekt investície dodržiava. Povinnosť aktualizovať prospekt investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 ZoCP bola vyhlasovateľovi stanovená až od 1.1.2009 na základe novelizácie cit. ustanovenia ZoCP. Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt však štatutárny zástupca vyhlasovateľa investorom podľa § 128 ods. 1 písm. h/ ZoCP zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v prospekte investície. Žiaden zákon pritom neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia ani krytia rizík. Upriamila pozornosť na skutočnosť, že za činnosť Družstva celkovo zodpovedá a v mene Družstva koná predstavenstvo družstva ako štatutárny a výkonný orgán družstva, ktorý riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach, pokiaľ nie sú zákonom, stanovami či rozhodnutím členskej schôdze vyhradené inému orgánu družstva (§ 243 ods. 1 a § 239 ods. 1 Obch. zákonníka). Predstavenstvo tak bolo voči členom družstva zodpovedné aj za dodržiavanie prospektu investície Družstva. V súvislosti s výpoveďami svedkov, P. T. A., L. Č. B. M., na ktoré poukázala navrhovateľka v podanom odvolaní odporkyňa uviedla, že NBS nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva; mohla kontrolovať len to či si Družstvo plní svoje informačné povinnosti podľa pôvodných ust. § 126 a § 130 ZoCP, nebola tak príslušná potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Na námietku predčasnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a s tým súvisiaci poukaz na rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn.: 29Cdo/4968/2009 zo dňa 11.4.2012 uviedla, že navrhovateľka mala zamlčať konštatáciu súdu v predmetnom rozsudku, podľa ktorej „akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v § 3 ods. 2 ZKV“. Zdôraznila, že tento súd tiež v rozhodnutí skonštatoval, že v prípade prebiehajúceho konkurzu sa posúdenie nevymáhateľnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku škody spôsobenej

štátom odvíja odo dňa, keď poškodený dostal plnenia na základe právoplatného rozvrhového uznesenia súdu bez ohľadu na to, že doposiaľ nebolo vydané rozhodnutie o zrušení konkurzu. Rozdiel medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou členov štatutárneho orgánu má spočívať aj v tom, že zodpovednosť členov štatutárneho orgánu je všeobecnou občianskoprávnou zodpovednosťou za škodu, založenou na prezumpcii zavinenia s možnosťou sa tejto zodpovednosti zbaviť. Navrhovateľke tak v zmysle uvedeného doposiaľ žiadna škoda nevznikla. Až následne, ak pohľadávka navrhovateľky voči Družstvu nebude uspokojená v rámci konkurzu, môže navrhovateľke vzniknúť škoda. Navrhovateľka tak nepreukázala hneď prvotný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to vznik škody. Uvedenému záveru má nasvedčovať aj judikatúra Ústavného súdu SR, ktorý v náleze, sp. zn.: II.ÚS 165/2012-45 z 13. februára 2013 judikoval, že kým má žalobca pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenie, resp. nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydanie obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu. Odporkyňa ďalej poukázala na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14.09.2011, v konkurznom konaní, sp. zn.: 3K/95/2010, podľa ktorého je účtovníctvo úpadcu (Družstva) v katastrofálnom stave, bolo vedené len do júla 2010, po ktorom dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne doklady, pričom mnohé doklady sú v neporiadku či chýbajú. Veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez zaznamenania v účtovníctve, pričom správca konštatoval tiež ďalšie nedostatky. Pohľadávky tak neboli popreté z dôvodu, že by neboli zdokladované, ale v dôsledku podozrivého hospodárenia Družstva. Hlavné zdroje príjmov, ktoré by mal správca získať spočívajú v uplatnených nárokoch súdnou cestou, pričom v záujme úpadcu sa vedie približne 200 konaní, o ktorých nebolo právoplatne rozhodnuté. Navrhovateľka tak nepreukázala vznik škody spôsobenej štátom, nakoľko má vymáhateľnú pohľadávku voči Družstvu a jeho orgánom. Žalobu tak mala odporkyňa za predčasnú. Na námietku nesprávneho vykonania dôkazov súdom prvého stupňa uviedla, že súd oboznámil jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, pričom pri oboznamovaní jednotlivých dôkazov presne špecifikoval o aké doklady išlo a oznámil ich obsah. Zo zápisnice z pojednávania pritom jednoznačne vyplýva, že účastníci prehlasujú, že listinné dôkazy v ňom založené poznajú, boli s nimi oboznámení a na ich čítaní netrjújú. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: (Ro) 1Obo 283/2006 z 27.2.2008 pritom netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 1. júna 2014, túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., keďže pre nariadenie pojednávania neboli dané zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. a rozsudok verejne vyhlásil dňa 24. novembra 2015 podľa § 211 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O. s. p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci a ich právni zástupcovia upovedomení zákonným spôsobom.

Súd prvého stupňa vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka bola členkou PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. apríla 2011, č. k.: 3K/95/2010 - 21, právoplatným dňa 5. mája 2011, pričom na základe žiadosti navrhovateľky o zrušenie členského podielu v Družstve zo dňa 22.6.2010 (č.l. 29) zaniklo navrhovateľke ako bývalej členke členstvo v Družstve dňa 10. 12.2010 (č.l. 30), na základe rozhodnutia predstavenstva Družstva, čím navrhovateľke vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 8.420,26 eura, splatného do 10.06.2011.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že dňa 2. júna 2008 bola medzi Družstvom a Obchodníkom s CP ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ust. § 43 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zmluva“), predmetom ktorej podľa článku I. bod 2 Zmluvy bol záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v

portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k Zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne. Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30. marca 2010 zo strany obchodníka s CP, NBS rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, odobrala obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. marca 2011, č. GUV - 274/2011 (ďalej „rozhodnutie o odobratí povolenia“) a rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011, č. ODT-10890-4/2010, Národná banka Slovenska zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt (ďalej „rozhodnutie o zákaze činnosti“) podľa ust. § 144 ods. 4 písm. c/ zák. č. 566/2001 Z. z. z dôvodu porušenia § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ zák. č. 566/2001 Z. z. a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 ZoCP.

V posudzovanej veci sa navrhovateľka návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 01.02.2012 a ďalej doplneným a meneným domáhala uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť jej škodu v sume 9.573,88 eura s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 19. apríla 2011 do zaplatenia, ktorá jej vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS, špecifikovanom v podanom návrhu na začatie konania, ktorý spočíval v tom, že NBS oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva, keď Družstvo porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a NBS zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti, zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investícií bola už od 31. decembra 2006, v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24. auguste 2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j., že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s CP, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré NSB pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať. NBS prijala od 20. augusta 2008 do 4. marca 2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia, nedostatočné opatrenia a zapríčinila, že navrhovateľka nemohla rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s CP poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

V posudzovanej veci sa navrhovateľka voči štátu domáha náhrady škody, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom NBS podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľky na náhradu škody je ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmom (ako následkom) a

ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením vecí vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa § 420 ods. 1 Obč. zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Obč. zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Z dikcie citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, t. j. všeobecným ekvivalentom a je napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou (*damnum emergens*) sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustanovenia odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnžení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, že postup NBS v preskúmvanej veci bol nesprávny, je normatívne vyjadrenie „správneho úradného postupu“ a zistenie, že NBS tento postup nezachovala s tým, že v posudzovanej veci nesprávny úradný postup odporcu mal spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak v posudzovanej veci úradným postupom je postup NBS ako orgánu štátu súvisiaci s výkonom štátnej (verejnej) moci, ktorý sa dotýka navrhovateľky, predovšetkým jeho individuálnych práv a povinností, tak neobstojí jeho námietka spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej banky Slovenska bolo dohliadať na aktualizáciu Prospektu investícií.

Povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola Družstvu uložená s účinnosťou až od 1. januára 2009 na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch v spojení s ust. § 125c ods. 1. zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, a preto sa na NBS nemohla vzťahovať povinnosť dohliadať na aktuálnosť Prospektu investícií realizovanú pred týmto dátumom, t. j. pred 1. januárom 2009, z čoho vyplýva, že ak v rozhodnom období, t. j. do novelizácie zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch vykonanej zák. č. 558/2008 Z. z., neexistovala samotná povinnosť Družstva

aktualizovať Prospekt investícií, je z povahy veci vylúčený dohľad zo strany NBS v tomto smere z dôvodu, že nebolo možné kontrolovať povinnosť, ktorá sama o sebe v rozhodnom čase ani neexistovala.

Odvolačný súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície až od 1. júna 2010, kedy boli novelou ustanovenia § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, vykonanej zák. č. 129/2010 Z. z. rozšírené povinnosti družstva a preto pokiaľ Družstvo od 31. decembra 2006 do 1. júna 2010 zo zákona takúto povinnosť nemalo, nemohla Národná banka Slovenska skúmať ani túto povinnosť prostredníctvom výkonu dohľadu, keď Družstvo samo o sebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľky o povinnosti NBS v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti a preto ani NBS z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnuť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností NBS a štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup NBS iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľka vyhodnotila, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona, čo je proporcionálne s tým, že nemožno poskytovať ochranu štátnemu orgánu, ktorý si prisvojil pri aplikácii zákona viac práv.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s CP vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s CP obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s CP využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená a navrhovateľka sa ako členka Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s CP s tým, že až do rozhodnutia NBS zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. marca 2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s CP túto činnosť ako regulovanú NBS a činnosť Družstva, ktorého bola navrhovateľka v rozhodnom čase členkou, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľke.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľky o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s CP pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu NBS k obchodníkovi s CP, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8. januára 2008, č. OPK - 9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s CP pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s CP pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk) a následne rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolačný súd považuje za dôležité zdôrazniť nasledovné.

Navrhovateľka sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia veci; keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo

strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolačný súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že NBS svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Odvolačný súd považoval za potrebné uviesť, že postup NSB bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila a iné opatrenia, ktoré od NBS navrhovateľka očakávala a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporkyňi. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľka v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkala len nesprávny úradný postup NBS a pochybenia či nedostatky spočívajúce v tom, že NBS pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľkou tvrdený nesprávny úradný postup odporcu, v konaní nepreukázal s poukazom na skutočnosť, že nedostatočnosť opatrení prijatých NBS, podľa názoru navrhovateľky, bez opory v zákone, podľa jej subjektívneho presvedčenia, sa nemusia vždy legitímne zhodovať s objektívnou realitou.

V súvislosti s vyhlásením konkurzu uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. apríla 2011, č. k. 3K/95/2010 - 21, právoplatným dňa 5. mája 2011 na majetok Družstva ako úpadcu, odvolačný súd uvádza, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporkyňi môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľ nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní; a nakoľko si navrhovateľka pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu uplatnila v konkurznom konaní, škoda jej ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu. Nárok na náhradu škody od štátu by mohla navrhovateľka úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázala, že sa bezúspešne domáhala jej vydania v konkurznom konaní, nakoľko existencia pohľadávky uplatnená v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. Z uvedeného vyplýva, že v prejednávanej veci nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 31. mája 2006, sp. zn. 4 Cdo 199/2005, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz/110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné).

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľky v podanom odvolaní, týkajúcou sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nemal vykonať dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní pred prvostupňovým súdom zo dňa 04.12.2014 (č.l. 190 a nasl.) vyplýva, že predmetné pojednávanie bolo súdom prvého stupňa vykonané v neprítomnosti navrhovateľky, ktorej neprítomnosť bola ospravedlnená skutočnosťou, že bola v konaní právne zastúpená. Pred otvorením pojednávania boli konajúcou sudkyňou zisťované okolnosti doručovania písomných podaní odporkyne navrhovateľke, ktorú skutočnosť právny zástupca navrhovateľky nerozporoval. Na predmetnom pojednávaní bol prednesený žalobný návrh spolu s jeho doplnením ako aj vyjadrenie odporkyne, krátkou cestou bol doručený rovnopis podania odporkyne zo dňa 14.10.2014 právnemu zástupcovi navrhovateľky, pričom na predmetnom pojednávaní účastníci zhodne vyhlásili, že sú im známe všetky listiny, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a preto na ich oboznámení netrávajú.

S poukazom na citované ustanovenie a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď navrhovateľka v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn., že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolačný súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si právo na ich náhradu neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Napadnutým uznesením, č.k.: 15C/21/2012-232 zo dňa 15.01.2015 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur, v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia, a to podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. Proti tomuto uzneseniu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. a žiadala, aby odvolací súd navrhla napadnuté uznesenie zrušil a konanie o vyrubení súdneho poplatku zastavil. V dôvodoch svojho odvolania namietala uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie z dôvodu, že predmetom konania je nárok na náhradu škody proti Slovenskej republike zastúpenej Národnou bankou Slovenska podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktoré sa začalo do 30. septembra 2012 a na ktoré sa s poukazom na ustanovenie § 18ca v spojení s ustanovením § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch vzťahuje neobmedzené vecné oslobodenie od platenia súdneho poplatku ex lege, ktoré sa týka všetkých položiek Sadzobníka zákona a súdnych poplatkoch. V dôvodoch odvolania ďalej uviedla, že tento záver vyplýva zo skutočností, že zo znenia § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch účinného do 01.10.2012 nemožno vyvodiť, že by konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nebolo oslobodené od platenia súdnych poplatkov. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/128/2014-310 zo dňa 29.04.2014.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech.

Podľa § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ cit. zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 cit. zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá a druhá cit. zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Návrhy (odvolania, dovolania) sa spoplatňujú ku dňu ich podania a podľa sadzobníka súdnych poplatkov, účinného ku dňu podania návrhu.

Podľa položky 1 bod 3 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v sadzobníku výslovne uvedené (§ 1 ods. 1, 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov; ďalej len zákon).

Z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona bolo vypustené písm. c/ (od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom) s účinnosťou od 01.01.2006 zákonom č. 621/2005 Z. z. S účinnosťou od 01.07.2007 bolo zákonom č. 273/2007 Z. z. do ustanovenia § 4 ods. 1 zákona vsunuté písm. k/ (od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom), ktoré bolo (písm. k/) z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona vypustené zákonom č. 286/2012 Z. z., s účinnosťou od 01.10.2012. Z dôvodovej správy k zákonu č. 286/2012 Z. z. vyplýva, že sa týmto opatrením reaguje na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. na súdoch, v ktorých sú predmetom sporu istiny v sumách nezriedka presahujúcich milióny eur bez toho, aby nároky žalobcov mali oporu v zákone. Žaloby sa budú spoplatňovať podľa položky č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov (ďalej len sadzobník) a upravuje spôsob výpočtu súdneho poplatku z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba. Podľa prvej vety bodu 3 poznámky k položke č. 1 sadzobníka, poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej (v dôsledku

zmeny zákona č. 71/1992 Zb. uskutočnenej zákonom č. 465/2008 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2009). Za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je určená osobitná sadzba v sume 20,- eur (položka č. 7a sadzobníka; od 01.10.2012). Z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012 (§ 18ca zákona).

V ustanovení § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. je vyjadrená ústavná zásada vyplývajúca z čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona. Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vylúčené. Poplatok za návrh, odvolanie, dovolanie možno vyrubiť len tomu, koho zákon č. 71/1992 Zb. za poplatníka výslovne (jednoznačne) označuje, resp. komu poplatkovú povinnosť za návrh, odvolanie, dovolanie explicitne ukladá (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. novembra 2010, č. k. IV. ÚS 387/2010-38).

Z vyššie uvedeného výkladu jednoznačne vyplýva, že zákonodarca rozlišuje medzi návrhom na začatie konania, odvolaním, dovolaním a vysvetlil, že v prípade, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní.

V posudzovanej veci bolo odvolacie konanie začaté po 01.10.2012 (odvolanie navrhovateľky bolo podané na súde prvého stupňa dňa 22.12.2014, (č. I. 218)) a preto navrhovateľke vznikla povinnosť zaplatiť poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania; výška poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa je v rovnakej sadzbe ako poplatok z návrhu na začatie konania (po 01.10.2012), pričom za irelevantnú je potrebné považovať skutočnosť, že v sadzobníku nie je uvedená povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vydaného v konaní o náhradu škody, náhradu nemajetkovej ujmy, podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko úplne iná situácia by bola v prípade, ak by naďalej aj po 01.10.2012, sa na konanie o náhradu škody, nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. vzťahovalo vecné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením rozhodol vecne a právne správne, keď odvolateľke (navrhovateľke) vyrubil súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 04. 12. 2014, č. k: 15C/21/2012 - 503 s tým, že prvostupňové uznesenie spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 167 ods. 1, § 169 ods. 1 O. s. p., a zároveň je z neho zrejмый nezameniteľný a nespochybniteľný dôvod vyrubenia súdneho poplatku, jeho výška, čas, spôsob, ako i platobné miesto pre splnenie poplatkovej povinnosti.

Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenie, ktorým bola navrhovateľke uložená povinnosť zaplatiť za podané odvolanie súdny poplatok, podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., ako vecne správne, potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.